

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА
ФРАНКА**

Кафедра облікових технологій та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. завідувача кафедри

Василь РУДНИЦЬКИЙ

«31» серпня 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

освітній рівень бакалавр

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва спеціальності)

освітня програма «Міжнародна економіка та міжнародні бізнес комунікації»,
«Економічна кібернетика та бізнес аналітика»

Факультет Економічний факультет

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма **ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ** для студентів
(назва навчальної дисципліни)
Спеціальності 051 «Економіка»

Розробник:

Шурпенкова Руслана Казимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри облікових технологій та оподаткування

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **облікових технологій та
оподаткування**

Протокол від “31” серпня 2022 року № 1

© Шурпенкова Р.К., 2022 рік
© Шурпенкова Р.К., 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
	<u>05« Соціальні та поведінкові науки»</u> <u>051 «Економіка»</u>	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань (шифр і назва)	За вибором	
	<u>051 «Економіка»</u>		
	Спеціальність (професійне спрямування): <u>051 «Економіка»</u>	Рік підготовки:	
		2022-й	2023-й
(назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 14,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	
		Практичні, семінарські	
		32 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		116 год.	
Вид контролю:екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: оволодіння та засвоєння знань з методики вивчення та оцінювання результатів діяльності підприємств, а також розвиток логічного мислення у студентів щодо пошуку найбільш ефективних управлінських рішень в сучасних умовах господарювання.

Завдання: вивчення господарських процесів, що відбуваються на підприємствах України, формування аналітичних знань, умінь і навичок на основі засвоєння сучасної практики економічної діяльності; використання комплексу методичних підходів щодо вирішення конкретних виробничо- фінансових ситуацій на практичних заняттях з метою оволодіння майстерністю аналітика.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: законодавчу та інформаційну базу економічного аналізу для оцінки стану і динаміки розвитку підприємства; систему методів та прийомів економічних явищ, в тому числі елімінування, як метод розрахунку впливу факторів на узагальнюючі показники діяльності підприємства, та методику моделювання; систему економічних показників, що використовуються при оцінці господарської діяльності, в управлінні й контролі за виробництвом.

вміти: оцінювати фінансово-економічний стан підприємств і організацій, визначати доцільність використання ресурсів, обчислювати резерви для підвищення рівня ефективності виробництва, а також використовувати здобуті знання та інформацію для розв'язування економічних проблем і формування на цій основі ефективних управлінських рішень.

Загальні компетентності (ЗК):

Здатність до фундаментального аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. Вміння виявляти, аналізувати і структурувати проблеми підприємства і розробляти рішення (ЗК-1). Здатність до навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань. Здатність до самостійної роботи та самостійного приймання управлінських рішень, здатність нести відповідальність за їх реалізацію (ЗК-2).

Здатність генерувати ініціативність та дух підприємництва. Здатність до формування світогляду, розуміння принципів розвитку суспільства (ЗК-3).

Здатність обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність. Уміння на основі інформаційного забезпечення та комп'ютерних технологій розробляти достатню кількість альтернативних варіантів рішень (ЗК-5).

Здатність виявляти, ставити та вирішувати економічні проблеми: розробка заходів з покращення фінансово-економічного стану підприємства, підвищення ефективності роботи підприємницької, торговельної організації (ЗК-12).

Здатність генерувати нові ідеї (креативність): розробка плану фінансового забезпечення стратегії розвитку підприємства, підприємницької структури, торговельної організації (ЗК-13). Здатність приймати обґрунтовані рішення: володіння методами економічного та фінансового обґрунтування перспективних і стратегічних рішень, застосування міжнародних інструментів фондового ринку (ЗК-14).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

Здатність оцінювати галузеве конкурентне середовище підприємства, торговельної організації, біржі. Здатність аналізувати результати господарської діяльності підприємства, його підрозділів. Володіння основами економічного планування і прогнозування (ФК-2).

Здатність аналізувати, планувати та організувати підприємницьку діяльність в сучасних умовах. Здатність аналізувати існуючі й передбачати майбутні економічні процеси у виробництві, підприємницькій структурі, торгівлі, біржовій діяльності (ФК-7). Здатність визначати стратегічну мету підприємства, окреслювати загальну стратегію його діяльності. Здатність конкретизувати стратегії підприємства у довгострокових планах, здійснювати їх функціональне узгодження і ресурсне збалансування (ФК-13). Здатність розробляти стратегію і тактику діяльності підприємства, оцінювати результати його функціонування (ФК-20).

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу.

1. Зміст економічного аналізу. Роль економічного аналізу в управлінні виробництвом .
2. Завдання економічного аналізу. Предмет економічного аналізу та його об'єкти.
3. Основні категорії економічного аналізу.
4. Місце економічного аналізу в системі економічних наук.
5. Поняття й загальні методологічні принципи організації економічного аналізу.
6. Форми та методи організації аналітичної роботи.
7. Етапи й послідовність проведення аналітичної роботи на підприємстві.
8. Методика здійснення комплексного економічного аналізу.

Тема 2. Метод і методичні прийоми економічного аналізу.

1. Метод і методика економічного аналізу, їх особливості.
2. Логічні методи аналізу.
 - 2.1. Прийоми порівняння, деталізації, групування, балансовий метод
 - 2.2. Прийоми елімінування.
3. Економіко-математичні прийоми.
4. Статистичні методи аналізу.
5. Основні евристичні (психологічні) прийоми.

Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення.

1. Види економічного аналізу.
2. Поняття «інформація». Вимоги до інформації.
3. Характеристика й класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві.
4. Методи перевірки інформації.

Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства.

1. Завдання аналізу фінансового стану підприємства.
2. Баланс як основне джерело інформації.
3. Аналіз стану майна підприємства.
 - 3.1. Загальна оцінка структури майна підприємства.
 - 3.2. Аналіз ефективності використання майна.
4. Аналіз джерел коштів підприємства.
 - 4.1. Загальна оцінка структури джерел коштів підприємства.
 - 4.2. Оцінка раціональності формування структури джерел коштів підприємства.
5. Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства.
6. Аналіз фінансової стійкості підприємства
7. Аналіз платоспроможності і кредитоспроможності підприємства.
8. Аналітична діагностика вірогідності банкрутства.
9. Аналіз грошових потоків.
10. Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства й визначення шляхів фінансового оздоровлення.

Тема 5. Аналіз прибутку і рентабельності.

1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.
2. Аналіз фінансового результату діяльності підприємства і його складових. Оцінка впливу факторів на фінансовий результат.
3. Аналіз показників рентабельності.

Тема 6. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг.

1. Зміст та завдання аналізу виробничої програми підприємства.
2. Аналіз обсягу виробництва продукції.
3. Аналіз номенклатури, асортименту та структури продукції.
4. Аналіз якості продукції.
5. Аналіз ритмічності виробництва
6. Оцінка резервів збільшення випуску продукції.

Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.

1. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами та ефективності їх використання.
 - 1.1. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами, складу і руху персоналу.
 - 1.2. Аналіз продуктивності праці.
 - 1.3. Оцінка впливу трудових факторів на обсяг продукції.
2. Аналіз витрат на оплату праці.

Тема 8. Аналіз довгострокових активів підприємства.

1. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами та ефективність їх використання
2. Аналіз нематеріальних активів.
3. Зміст, завдання та оцінка довгострокових фінансових інвестицій.
4. Аналіз капітальних інвестицій

Тема 9. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.

1. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами.
2. Оцінка якості постачання матеріальних ресурсів.
3. Загальна схема аналізу виробничих ресурсів.
4. Аналіз організаційно-технічного рівня підприємства.

Тема 10. Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції.

1. Значення, завдання й система інформаційного забезпечення аналізу витрат на підприємстві.
2. Аналіз собівартості продукції за узагальненими показниками.
3. Аналіз прямих витрат на виробництво продукції.
4. Аналіз непрямих витрат і відносного рівня витрат.
5. Значення і завдання аналізу ринку продукції.
6. Вивчення та оцінка попиту на продукцію.
7. Аналіз реалізації продукції та послуг.
8. Аналіз виконання зобов'язань за зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р		л	п	ла б	інд	с.р.
Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання економічного аналізу.	8	2	2			10						
Тема 2. Метод і методичні прийоми	10	6	6			18						

економічного аналізу.													
Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення.	8	2	2			10							
Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства.	10	4	4			18							
Тема 5. Аналіз прибутку і рентабельності.	10	2	2			10							
Тема 6. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг.	10	4	4			10							
Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці.	8	2	2			10							
Тема 8. Аналіз довгострокових активів підприємства.	9	4	4			10							
Тема 9. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання	9	2	2			10							
Тема 10. Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції.	8	4	4			10							
Усього годин	180	32	32			116							

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми
1	Теоретичні основи економічного аналізу
2	Фінансово-економічний аналіз
3	Управлінський економічний аналіз

Семінар № 1

Теоретичні основи економічного аналізу

План:

1. Зміст, предмет , об'єкт, завдання економічного аналізу. Основні категорії економічного аналізу
2. Види економічного аналізу.
3. Метод і методика економічного аналізу, їх особливості.
4. Класифікація методів економічного аналізу: логічні, економіко-математичні, евристичні прийоми.
5. Характеристика й класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві. Вимоги до інформації. Методи перевірки інформації.
6. Форми та методи організації аналітичної роботи. Етапи й послідовність проведення аналітичної роботи на підприємстві.

Семінар № 2

Фінансово-економічний аналіз

План:

1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.
2. Аналіз фінансового результату діяльності підприємства і його складових. Оцінка впливу факторів на фінансовий результат.
3. Аналіз показників рентабельності
4. Аналіз стану майна підприємства
5. Аналіз джерел коштів підприємства
6. Аналіз фінансової стійкості підприємства
7. Аналіз платоспроможності і кредитоспроможності підприємства
8. Аналітична діагностика вірогідності банкрутства
9. Аналіз грошових потоків.
10. Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства й визначення шляхів фінансового оздоровлення

Семінар № 3

Управлінський економічний аналіз

План:

1. Аналіз обсягу виробництва, номенклатури асортименту та структури продукції.
2. Аналіз якості продукції.
3. Аналіз ритмічності виробництва
4. Аналіз можливості формування договорів з виробництва і поставок продукції
5. Аналіз реалізації продукції та послуг.
6. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими, матеріальними ресурсами, основними фондами та ефективності їх використання.
7. Аналіз нематеріальних активів.
8. Аналіз довгострокових фінансових інвестицій.
9. Аналіз капітальних інвестицій.
10. Аналіз собівартості продукції за узагальненими показниками.
11. Аналіз прямих витрат на виробництво продукції.
12. Аналіз непрямих витрат і відносного рівня витрат.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми
1	Предмет, об'єкт та завдання економічного аналізу
2	Метод і методичні прийоми економічного аналізу
3	Види аналізу та його інформаційне забезпечення.
4	Аналіз фінансового стану підприємства
5	Аналіз прибутку і рентабельності
6	Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг
7	Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці
8	Аналіз довгострокових активів підприємства
9	Аналіз матеріальних ресурсів та ефективність їх використання
10	Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції

Практичне заняття № 1

Тема 1. Предмет, об'єкт та завдання економічного аналізу

Завдання:

Розкриття суті питань:

1. Зміст економічного аналізу. Роль економічного аналізу в управлінні виробництвом .

2. Завдання економічного аналізу. Предмет економічного аналізу та його об'єкти.
3. Основні категорії економічного аналізу
4. Місце економічного аналізу в системі економічних наук.
5. Поняття й загальні методологічні принципи організації економічного аналізу.
6. Форми та методи організації аналітичної роботи.
7. Етапи й послідовність проведення аналітичної роботи на підприємстві.
8. Методика здійснення комплексного економічного аналізу

Розв'язування задач і написання висновків до них: завдання (методичні рекомендації) ; тестовий контроль.

Фронтальне опитування.

Практичне заняття №2

Тема 2 . Метод і методичні прийоми економічного аналізу

Завдання:

Розкриття суті питань

1. Метод і методика економічного аналізу, їх особливості.
2. Логічні методи аналізу.
 - 2.1. Прийоми порівняння, деталізації, групування, балансовий метод.
 - 2.2. Прийоми елімінування.
3. Економіко-математичні методи.
4. Статистичні методи аналізу.
5. Основні евристичні (психологічні) методи.

Розв'язування задач і написання висновків до них: завдання (методичні рекомендації) .

Письмове опитування студентів.

Практичне заняття №3

Тема 3. Види аналізу та його інформаційне забезпечення

1. Види економічного аналізу.
2. Поняття «інформація». Вимоги до інформації.
3. Характеристика й класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві.
4. Методи перевірки інформації.

Завдання (методичні рекомендації) .

Практичне заняття №4

Тема 4. Аналіз фінансового стану підприємства

Завдання:

Розкриття суті питань:

1. Завдання аналізу фінансового стану підприємства.
2. Баланс як основне джерело інформації
3. Аналіз стану капіталу підприємства
4. Аналіз джерел коштів підприємства
5. Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості.
6. Аналіз фінансової стійкості підприємства
7. Аналіз платоспроможності і кредитоспроможності підприємства
8. Аналітична діагностика вірогідності банкрутства
9. Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства й визначення шляхів фінансового оздоровлення

Розв'язування задач і написання висновків до них: завдання (методичні рекомендації) .

Письмове опитування; тестовий контроль.

Практичне заняття №5

Тема 5. Аналіз прибутку і рентабельності

Завдання:

Розкриття суті питань:

1. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.
2. Аналіз фінансового результату діяльності підприємства і його складових. Оцінка впливу факторів на фінансовий результат.
3. Розрахунок і аналіз показників рентабельності

Розв'язування задач і написання висновків до них: завдання (методичні рекомендації) ; тестовий контроль.

Письмове опитування студентів

Практичне заняття №6

Тема 6. Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг

Завдання:

Розкриття суті питань:

1. Зміст та завдання аналізу виробничої програми підприємства.
2. Аналіз обсягу виробництва продукції, робіт послуг
3. Аналіз номенклатури асортименту та структури продукції.
4. Аналіз якості продукції.
5. Аналіз ритмічності виробництва

Розв'язування задач і написання висновків до них: завдання (методичні рекомендації) . Тестовий контроль.

Практичне заняття №7

Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці

Завдання:

Розкриття суті питань:

1. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами, складу і руху персоналу
2. Аналіз продуктивності праці
3. Оцінка впливу трудових факторів на обсяг продукції

Розв'язування задач і написання висновків до них: завдання (методичні рекомендації) ; тестовий контроль.

Практичне заняття №8

Тема 8. Аналіз довгострокових активів підприємства

Завдання:

Розкриття суті питань:

1. Аналіз динаміки обсягу, складу і структури основних фондів.
2. Оцінка економічної ефективності функціонування основних виробничих фондів.
3. Аналіз нематеріальних активів.
4. Зміст, завдання та оцінка довгострокових фінансових інвестицій.
5. Аналіз капітальних інвестицій.

Розв'язування задач і написання висновків до них: завдання (методичні рекомендації) , тестовий контроль.

Практичне заняття №9

Тема 9. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективність їх використання

Завдання:

Розкриття суті питань:

1. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами.
2. Оцінка якості постачання матеріальних ресурсів.
3. Аналіз організаційно-технічного рівня підприємства.

Розв'язування задач і написання висновків до них: завдання (методичні рекомендації) ; тестовий контроль.

Практичне заняття № 13

Тема 10. Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції

Завдання:

Розкриття суті питань:

1. Аналіз собівартості продукції за узагальненими показниками.
 2. Аналіз прямих затрат на виробництво продукції.
 3. Аналіз непрямих затрат і відносного рівня затрат.
 4. Вивчення та оцінка попиту на продукцію.
 5. Аналіз реалізації продукції та послуг.
 6. Аналіз виконання зобов'язань з зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
- Розв'язування задач і написання висновків до них: завдання (методичні рекомендації) ; тестовий контроль.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1	Місце економічного аналізу в системі економічних наук
2	Методика організації комплексного економічного аналізу.
3	Статистичні методи аналізу
4	Основні евристичні (психологічні) методи аналізу.
5	Методи перевірки інформації
6	Завдання аналізу фінансового стану підприємства
7	Баланс як основне джерело інформації
8	Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості підприємства
9	Аналітична діагностика вірогідності банкрутства
10	Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства й визначення шляхів фінансового оздоровлення
11	Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства
12	Аналіз фінансового результату діяльності підприємства і його складових
13	Значення та завдання аналізу виробництва продукції, робіт і послуг і порядок його проведення
14	Оцінка резервів збільшення випуску продукції
15	Аналіз використання трудових ресурсів
16	Аналіз довгострокових активів підприємства
17	Аналіз виконання зобов'язань щодо зовнішньоекономічної діяльності підприємства
18	Загальна схема аналізу виробничих ресурсів
19	Аналіз організаційно - технічного рівня підприємства
20	Значення, завдання й система інформаційного забезпечення аналізу витрат на підприємстві

Самостійна робота № 1

Тема 1. Місце економічного аналізу у системі наук

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Місце економічного аналізу господарської діяльності у системі наук
2. Зв'язок економічного аналізу з економічними науками.

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 2

Тема 1. Методика здійснення комплексного економічного аналізу.

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Загальні методологічні принципи організації економічного аналізу на підприємстві (способи, етапи аналізу, розподіл обов'язків)

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 3

Тема 2. Статистичні методи аналізу

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Статистичні методи, які використовуються в економічному аналізі:
2. Прийоми групувань і вибірки, динамічні ряди, обчислення середніх і відносних величин, графічні методи

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 4

Тема 2. Основні евристичні (психологічні) прийоми

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Загальна характеристика евристичних прийомів економічного аналізу
2. Методи мало упорядкованого ненаправленого пошуку
3. Методи упорядкованого цілеспрямованого пошуку

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 5

Тема 3. Методи перевірки інформації

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Організація і контроль потоків інформаційного забезпечення виробництва.
2. Формальна та суттєва (логічна) перевірка інформації.
3. Аналітична опрацювання інформації.

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 6

Тема 4. Завдання аналізу фінансового стану підприємства

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Зміст аналізу фінансового стану підприємства
2. Завдання аналізу фінансового стану підприємства

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота №7

Тема 4. Баланс як основне джерело інформації

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Принципи побудови балансу
2. «Читання» балансу підприємства

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 8

Тема 4. Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Аналіз стану і оборотності дебіторської заборгованості
2. Аналіз стану і оборотності кредиторської заборгованості

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу, скласти конспект і проаналізувати дебіторсько-кредиторську заборгованість підприємства на основі бухгалтерського балансу.

Самостійна робота №9

Тема 4. Аналітична діагностика вірогідності банкрутства

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Поняття “банкрутства”.

2. Основні показники які використовуються при аналітичній оцінці ймовірності банкрутства.

Самостійна робота № 10

Тема 4. Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства й визначення шляхів фінансового оздоровлення

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства
2. Визначення шляхів фінансового оздоровлення підприємства

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу скласти конспект і на основі балансу дати оцінку кредитоспроможності підприємства.

Самостійна робота № 11

Тема 5. Завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Поняття фінансових результатів діяльності підприємства
2. Завдання аналізу фінансових результатів
3. Інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 12

Тема 5. Аналіз фінансового результату діяльності підприємства і його складових

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Аналіз фінансового результату від звичайної діяльності
2. Аналіз результату надзвичайної діяльності підприємства

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу, скласти конспект і проаналізувати зміну фінансового результату діяльності підприємства.

Самостійна робота № 13

Тема 6. Значення та завдання аналізу виробництва продукції, робіт і послуг і порядок його проведення

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Значення та завдання аналізу виробництва продукції, робіт і послуг
2. Порядок проведення аналізу виробництва продукції

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 14

Тема 6. Оцінка резервів збільшення випуску продукції

Оцінка резервів пов'язаних з виробництвом продукції

Студенти повинні розв'язати задачу і на її основі скласти висновки про резерви підприємства збільшення випуску продукції

Самостійна робота № 15

Тема 7. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці

Оцінка впливу трудових факторів на обсяг продукції

Студенти повинні розв'язати задачу і на її основі скласти висновки про вплив факторів на збільшення випуску продукції

Самостійна робота № 16

Тема 8. Аналіз довгострокових активів підприємства

Аналіз капітальних інвестицій

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 17

Тема 8. Аналіз виконання зобов'язань щодо зовнішньоекономічної діяльності підприємства

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Особливості економічного аналізу в сфері зовнішньоекономічних відносин і його інформаційне забезпечення
 2. Аналіз виконання зобов'язань за експортно-імпортними операціями
- Студенти повинні на основі рекомендованої літератури скласти конспект.

Самостійна робота № 18

Тема 9. Загальна схема аналізу виробничих ресурсів

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Поняття виробничих ресурсів
 2. Напрями аналізу виробничих ресурсів підприємства
- Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

Самостійна робота № 19

Тема 9. Аналіз організаційно - технічного рівня підприємства

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Зміст і мета аналізу організаційно - технічного рівня підприємства
2. Показники, які використовуються при аналізі рівня техніки
3. Аналіз рівня технологій на підприємстві
4. Аналіз рівня організації виробництва
5. Аналіз рівня управління

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу, скласти конспект

Самостійна робота № 20

Тема 10. Значення, завдання та система інформаційного забезпечення аналізу витрат на підприємстві

На самостійне вивчення виносяться питання:

1. Значення і завдання аналізу витрат на виробництво
2. Інформаційне забезпечення аналізу витрат на виробництво

Студенти повинні опрацювати рекомендовану літературу і скласти конспект.

10. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод.
2. Репродуктивний метод.
3. Частково-пошуковий метод.
4. Дослідницький метод.
5. Проблемно-пошуковий метод
6. Пояснення.
7. Інструктаж.
8. Лекція:
 - Інформаційна лекція
 - Лекція – прес-конференція
 - Проблемна лекція
 - Лекція — візуалізація
9. Бесіда:
 - вступна бесіда;
 - бесіда-повідомлення;
 - бесіда-повторення;
 - контрольна бесіда.

За характером діяльності студентів бесіда буває:

- репродуктивна (спрямована на відтворення раніш засвоєного матеріалу);

— евристична, або сократівська (викладач своїми запитаннями скеровує учнів, студентів на формування нових понять, висновків, правил, використовуючи набуті ними знання, спостереження);

— катехізисна (полягає у відтворенні тверджень, що потребують дослівного запам'ятовування).

10. Робота з підручником.

До найпоширеніших видів такої роботи належать:

— читання тексту з підручника з метою закріплення знань;

— відповіді на подані в підручниках після тексту теми запитання;

— заучування текстів правил, законів, віршів та ін.;

— аналіз таблиць, малюнків та інших ілюстрацій, розміщених у підручнику.

11. Ілюстрування (воно полягає в демонструванні ілюстрованих посібників, плакатів, географічних та історичних карт, схем, рисунків на дошці, картин, фотографій, моделей та ін.).

12. Демонстрування (показ матеріалів у динаміці, використання приладів, дослідів, технічних установок та ін.)

13. Самостійне спостереження.

14. Практичні методи:

- вправи,

- практичні роботи.

Вправи:

підготовчі (готують студентів до сприймання нових знань і способів їх застосування на практиці);

— вступні (сприяють засвоєнню нового матеріалу на основі розрізнення споріднених понять і дій);

— пробні (перші завдання на застосування щойно засвоєних знань);

— тренувальні (сприяють формуванню навичок у стандартних умовах — за зразком, інструкцією, завданням);

— творчі (за змістом і методами виконання наближаються до реальних життєвих ситуацій);

— контрольні (переважно навчальні — письмові, графічні, практичні вправи).

11. Методи контролю

Усне опитування.

Дискусія та диспут.

Ділова гра.

Рольова гра.

Мозкова атака.

Аналіз конкретних ситуацій.

Навчальна дискусія.

Письмове опитування.

Тестове опитування.

Задачі.

Модульне опитування.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		100

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	6	50	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FX	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FX і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічною радою коледжу).

13. Методичне забезпечення

1. Контрольні завдання та плани з методичними рекомендаціями для виконання практичних робіт та проведення семінарських занять з дисципліни.
2. Методичні рекомендації для виконання індивідуальних робіт з дисципліни.
3. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи із дисципліни.
4. Тестові завдання.

14. Рекомендована література

Базова

1. Економічний аналіз: Навч. посібник/ М.А.Болух, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатюк; за ред. акад. НАНУ, проф.М.Г. Чумаченка – вид. 2-ге, перероб і доп. - К.: КНЕУ, 2003. – 556с.
2. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навч. посіб. - 3 – е вид. – К.: Знання – Прес, 2002.- 190с.
3. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. Навч. посібник - К. :Т-во “Знання”, КОО, 2002
4. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз: історія та тенденції розвитку: Монографія. – Рівне: УДУВГП,2002. – 182с.
5. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Підручник. – К.: Київ.нац. торг.-еко. ун-т, 2008. – 514с.
6. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І. Методика і методологія економічного аналізу: Нач. пос.- К.: Центр учбової літератури, 2008.- 430с.
7. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. Учеб. пособие. – 7-е изд., перераб.и доп. – Минск: ООО “Новое знание”, 2002. –704 с.

8. Тарасенко Н.В., Грудзевич У.Я. Економічний аналіз : Навчальний посібник .- Львів: ЛБІ НБУ, 2003.- 411 с
9. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Практикум. Навчальний посібник .- Львів: “Новий Світ - 2000”, 2006.- 280 с.
10. Шурпенкова Р.К. Економічний аналіз. Практикум: Навч. посібник. – Львів: ЛБІ НБУ, 2006. – 254 с.
11. Шурпенкова Р.К. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник/ Р.К.Шурпенкова, І.І. Демко .- К.: УБС НБУ, 2011.- 287 с.
12. Яцків М.І. Теорія економічного аналізу. - Львів: Світ, 1993. – 216с.

Допоміжна

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України №30. – 23.07.1996.
2. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” від 16 липня 1999 р., № 996-XIV // Галицькі контракти. – 1999. – №36.
3. Закон України “Про внесення зміни до Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” від 22 червня 2000 р., № 1829-III // Відомості Верховної Ради. – 2000. – № 46.
4. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку подання фінансової звітності” від 28 лютого 2000 р., № 419 // Офіційний вісник України. – 2000. – №9.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 // Галицькі контракти. – 1999. – №32.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 // Галицькі контракти. – 1999. – №32.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 “Звіт про фінансові результати”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 // Галицькі контракти. – 1999. – №32.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 “Звіт про власний капітал”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87 // Галицькі контракти. – 1999. – №32.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 “Зобов’язання”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 р. № 20 // Офіційний вісник України. – 03.03.2000. – № 7.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 “Фінансові інструменти”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 2001 р. № 559 // Офіційний вісник України. – 11.01. 2002. – № 52.
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 “Вплив інфляції”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 28 лютого 2002 р. № 147 // Офіційний вісник України. – 05.04.2002. – № 12.
12. Про Примітки до річної фінансової звітності: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 2000 р. № 302 // Офіційний вісник України. – 29.12.2000. – № 50.
13. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23 лютого 1998 р. № 22 // Держ. інформ. бюл. про приватизацію. – 1998. – № 7.
14. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій: Затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27 червня 1997 р. № 81 // Держ. інформ. бюл. про приватизацію. – 1997 р. – № 12.
15. Методичні рекомендації щодо проведення аналізу фінансового стану підприємства-боржника при отриманні відстрочок (розстрочок): Лист Державної податкової адміністрації України від 15 червня 1998 р. № 7141/10/20-0017 // Вісник податкової служби України. – 1998 р. – № 14.

16. Методологічні вказівки щодо складання балансу фінансових ресурсів: Затв. наказом Міністерства економіки, Міністерства фінансів, Міністерства статистики від 18.04.96 р. № 49/76/117 // <rada.gov.ua>. – 2002.
17. Абрютіна М.С., Грачев А.В. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия: Учебно-практическое пособие. – М.: “Дело и Сервис”, 1998. – 256 с.
18. Анализ хозяйственной деятельности в промышленности. / Под ред. В.И. Стражева. – Мн.: Вышэйшая школа, 1998. – 356 с.
19. Анализ хозяйственной деятельности в промышленности: Учебник / Н.А. Русак, В.И. Стражев, О.Ф. Мигун и др. – Мн.: Выш. шк., 1998. – 398 с.
20. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: Учеб. пособие. – Мн.: Выш. шк., 1998. – 498 с.
21. Андреева Г.І. Економічний аналіз: Навч.-метод. посіб. – К.: Знання, 2008.- 263с. – (Вища освіта ХХІ століття)
22. Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Купріна Н.М., Подгорна І.Є. Економічний аналіз (практикум): Навчальний посібник.- Львів.: «Магнолія 2006», 2010.- 320с.
23. Баканов М.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа.-М.: Финансы и статистика, 2001.- 416с.
24. Банк В.Р., Банк С.В., Тараскина А.В. Финансовый анализ: учеб. пособие. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. – 344 с.
25. Болюх М.А., Горбатюк М.І. Збірник задач з курсу “Економічний аналіз”: Навч. посібник . – К.: КНЕУ, 2002.- 232 с.
26. Бутинець Ф.Ф., Мних Є.В., Олійник О.В. Економічний аналіз. Практикум: Навчальний посібник для студентів вузів. – Житомир : ЖІТІ, 2000. – 416 с.
27. Гайдис Н. М. Фінансовий аналіз :Навчально – методичний посібник. - Львів: ЛБІ НБУ, 2006.- 414 с.
28. Загородній В. Г., Мних Є. В., Рудницький В. С. Облік, аналіз та аудит. Навчальний посібник. — К.: Кондор, 2009. — 618 с.
29. Івахненко В. М. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. М. Івахненко, М. І. Горбатюк. – Вид. 3-тє, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 302 с.
30. Косова Т.Д., Сухарев П.М., Ващенко Л.О. та ін. Організація і методика економічного аналізу – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
31. Кіндрацька Г. І., Білик М. С., Загородній А. Г. Економічний аналіз: Підручник / За ред. проф. А. Г. Загороднього. — К.: Знання, 2008. — 487 с.
32. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. — К.: Знання, 2008. — 630 с.
33. Приймак В. І. Математичні методи економічного аналізу: навчальний посібник / В. І. Приймак. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 296 с.
34. Прокопенко І. Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навчальний посібник / І. Ф. Прокопенко, В. І. Ганін. — К. : Центр навчальної літератури, 2008. — 430 с.
35. Прокопенко І.Ф. Компьютеризация экономического анализа (теория, практика). — К.: ЮНИТИ, 2006. — 412 с.
36. Сивкова А.И., Фрадкина Е.К. Практикум по анализу финансово-хозяйственной деятельности для студентов экономических и торгово-экономических колледжей и вузов. Тесты, задачи, деловые игры, ситуации. – Ростов н/Д: изд-во «Феникс», 2001. – 448 с.
37. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник.- К.: КНЕУ, 2004.- 412 с.
38. Стоун Д., Хитчинг К. Бухгалтерский учет и финансовый анализ: Пер. с англ. – С.-Петербург.: АОЗТ “Литера плюс”, 1994. – 320 с.
39. Удосконалення організації обліку, аналізу і аудиту фінансового стану суб'єктів господарювання: монографія/ авт.кол.; за ред. д-ра екон.наук, проф.Б.Ф. Усача.- К.: УБС НБУ, 2011.-352с., 21,16 д.а.
40. Учет и финансовый анализ / Под ред. Д.А. Панкова. – Мн.: Технология, 1997. – 250 с.
41. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. — К.: Кондор, 2009. — 194 с.

42. Экономический анализ: Основы теории. Комплексный анализ хозяйственной деятельности организации: Учебник / Под ред. Н.В. Войтоловского, А.П. Калининой, И.И. Мазуровой. – М.: Высшее образование, 2005. – 509 с.

15. Інформаційні ресурси

1. www.aru.com.ua – сайт Аудиторської палати України.
2. www.dfp.gov.ua – сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України.
3. www.ssmc.gov.ua – сайт Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку України.
4. www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.
5. www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України.
6. <http://www.nau.kiev.ua>.
7. <http://www.rada.kiev.ua>.